

FORDÍTÁSTUDOMÁNY

*Tanulmányok az írásbeli és szóbeli nyelvi közvetítés
elmélete, gyakorlata és oktatása témaköréből*

ISSN 1419 7480 (nyomtatott változat)

ISSN 2732 1924 (online)

(megjelenik évente két alkalommal – tavasszal és ősszel)

A folyóirat webhelye: <https://ojs3.mtak.hu/index.php/fordtud/>

Főszerkesztő:

KLAUDY KINGA

E-mail: klaudy.kinga@btk.elte.hu

ÚTMUTATÓ SZERZŐINKNEK

A FOLYÓIRAT CÉLJA

A **FORDÍTÁSTUDOMÁNY** magyar nyelvű lektorált folyóirat, amelyet az ELTE BTK Fordító és Tolmácsképző Tanszéke alapított 1999-ben. A **FORDÍTÁSTUDOMÁNY** célja, hogy **magyar nyelvű** szakmai fórumot teremtsen egy dinamikusan fejlődő, új interdiszciplináris tudományos kutatási terület művelői számára. A folyóirat a nyelvi közvetítést a lehető legtágabban értelmezi. Helyet kap benne a fordítói és tolmácsolási gyakorlat különböző részterületeinek rendszerező és elméleti megközelítése. Az **általános fordításelméleti** tanulmányokon kívül nagy teret szentel a **leíró** fordításkutatásnak, a **párhuzamos korpuszokon** alapuló **empirikus** vizsgálatoknak, a **tolmácsolás** kutatásának, a **terminológiai** kutatásoknak és a fordítás és tolmácsolás **oktatásának**. Figyelemmel kíséri a fordítástudományi, valamint a fordítástudományhoz kapcsolódó konferenciákat és publikációkat, ezekről hosszabb elemző beszámolókat közöl.

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

A **FORDÍTÁSTUDOMÁNY** élén független szakértőkből álló Szerkesztőbizottság és Tanácsadó testület áll. A szerkesztők szakterületük elismert képviselői, és a fordítástudomány különböző területeit, valamint a különböző fordítóképző intézményeket képviselik. A Szerkesztőbizottság és a Tanácsadó testület tagjainak névsora a folyóirat honlapján megtalálható.

KAPCSOLAT

A szerkesztőség címe:

Klaudy Kinga, DSc. professzor emeritus, főszerkesztő

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar

Nyelvi Közvetítés Intézete, Fordító- és Tolmácsképző Tanszék

1088 Budapest, Múzeum krt. 4. F épület I. emelet 9–11.

Telefon: (+36 1) 411 6500/5894

Honlap: <http://languages.elte.hu>

A MEGJELENÉS IDEJE

A folyóirat évente kétszer júniusban és decemberben jelenik meg. A kéziratok leadási határideje a tavaszi számhoz február 15., az őszi számhoz október 15.

A KÉZIRATOK BENYÚJTÁSA

Olyan kéziratok benyújtását várjuk, melyek eredeti kutatást tartalmaznak, a szerzőjük korábban nem publikálta őket, és elfogadás esetén nem is szándékozik máshol publikálni. A kéziratokat a főszerkesztő e-mail címére kérjük küldeni: klaudy.kinga@btk.elte.hu.

A KÉZIRATOK ELBÍRÁLÁSA

A beérkezett cikkeket először a Szerkesztőbizottság bírálja el abból a szempontból, hogy illeszkednek-e a folyóirat profiljába. Ezután következik a kettős anonim szakmai bírálati folyamat, amelyben két szakmai bíráló kapja meg a szerző neve nélkül a kéziratot, akik elfogadásra, átdolgozásra vagy elutasításra javasolhatják.

A KÉZIRATOK NYELVE ÉS TARTALMA

A **FORDÍTÁSTUDOMÁNY** magyar nyelvű cikkeket közöl angol nyelvű összefoglalóval. A **Summaries in English** rovat a folyóirat végén található. **Tanulmányok:** A tanulmányok esetében követelmény, hogy önálló kutatómunkára épüljenek, a szerző saját eredményei világosan különüljenek el a hivatkozott szerzőkétől. **Recenziók:** A recenziók a recenzens saját gondolatai mellett tartalmazzanak kritikai mozzanatot is, és tartsák szem előtt a könyv várható olvasótáborának szempontjait. A recenziók címében a könyv pontos adatai szerepeljenek: kiadás helye, kiadó, a kiadás éve, összoldalszám és ISBN szám. **Konferenciabeszámolók:** A konferencia-beszámolók címében is pontosan kérjük megadni a konferencia adatait: rendezőjét, helyét és idejét. A folyóiratnak ezen kívül van még két alkalmi rovata: a **Krónika** és **Levelezés**.

A KÉZIRATOK TERJEDELME

A tanulmányok hossza ideálisan 5000-7000 szó, a recenzióké és konferencia-beszámolóké 1500-2000 szó.

ABSZTRAKT ÉS KULCSSZAVAK

Minden tanulmányhoz **250** szó hosszúságú kivonatot kérünk magyar nyelven és **500** szó hosszúságú absztraktot angol nyelven, valamint 5 kulcsszót szintén angol és magyar nyelven. A tanulmány címét kérjük angolul is megadni.

A NYELVI PÉLDÁK KEZELÉSE

A nyelvi példákat a szövegen belül kurziváljuk. Ha megadjuk a jelentésüket, azt szimpla macskakörömben tesszük. Az elkülönített nyelvi példákat számozzuk. Az eredeti (1), a fordítások (1b), (1c), és a szövegben így, azaz számokkal hivatkozunk rájuk. Az elkülönített nyelvi példákat nem tesszük idézőjelbe. Az elkülönített nyelvi példákat nem kurziváljuk. Az elkülönített nyelvi példákban belüli kiemelt részeket kurziváljuk vagy kivastagítjuk, aláhúzást csak végső esetben alkalmazunk. Az elkülönített nyelvi példákat indentáljuk, alatta és fölötté egy sort kihagyunk. Az elkülönített nyelvi példák végén jelöljük meg a szerzőt és az oldalszámot, a fordítót és az oldalszámot, vagy a korpusz nevét és a szöveg sorszámát.

IDÉZÉS

A szövegen belüli 40 szónál rövidebb idézet idézőjelbe kerüljön, a végén szerepeljen a szerző neve, az évszám és az oldalszám. Ha az idézet 40 szónál hosszabb, különítjük el a folyó szövegtől: előtte és utána egy sort hagyjunk ki, és balról indentáljuk. Az elkülönített idézetnél nincs szükség idézőjelre, de a végén legyen ott a szerző, az évszám és az oldalszám. Ha az idézetet fordításban közöljük, szerepeljen a fordító neve is.

ÁBRÁK, TÁBLÁZATOK

Az ábrákat és táblázatokat folyamatosan számozzuk (1. ábra, 1. táblázat), és lássuk el önálló címmel. A címet és a számot az ábra vagy táblázat FÖLÖTT KÖZÉPEN helyezzük el.

LÁBJEGYZET

Általában kerüljük a lábjegyzeteket. A hivatkozott művek adatai az irodalomjegyzékbe kerüljenek, a gondolatokat pedig illesszük bele a tanulmány szövegébe. Az alábbi két esetben használható lábjegyzet: (1) Ha a tanulmány címéhez kívánunk megjegyzést fűzni (pl. hol hangzott el előadás formájában) (2) Ha a tanulmány szerzője saját fordításában ad meg valamely idézetet, az eredetit közölheti lábjegyzetben.

VÉGJEGYZET

A tanulmány tartalmi részéhez kapcsolódó megjegyzéseket ne lábjegyzetben, hanem **szövegvégi** jegyzetben közöljük. A szövegben felső indexszel folyamatosan számozzuk a megjegyzéseket kívánó helyeket, és a tanulmány végén **Jegyzetek** címszó alatt fejtjük ki megjegyzéseinket részletesen.

A NYELVI ADATOK FORRÁSÁNAK MEGJELÖLÉSE

A szépirodalmi művekből vett részletekre és fordításukra való hivatkozások az **Irodalom** alatt külön jegyzékben szerepeljenek **Források** címszó alatt.

INTERNETES HIVATKOZÁSOK

Az internetes hivatkozások a szövegen belül szintén névvel és évszámmal és lehetőség szerint oldalszámmal történjenek. Az internetes hivatkozások linkjét ne írjuk bele

a tanulmány szövegébe. Az internetes hivatkozásokat csak akkor soroljuk be az irodalomjegyzékbe, ha tudományos műről van szó. Mindig pontosan nézzünk utána a szerzőnek címnek és évszámnak és csak utána jöjjön a link. A nem tudományos hivatkozások pl. interjúk, újságcikkek, rendeletek, hivatalos dokumentumok szerepeljenek külön **Internetes hivatkozások** címszó alatt. Ha a link gömbölyű zárójelben van, a letöltés ideje legyen szögletes zárójelben. A hivatkozások végére kérjük a tanulmány DOI azonosítóját is (ha van már), de ne álljon előtte, hogy DOI, csak ennyi: <https://doi.org/...>

IRODALOMJEGYZÉK

Alapszabály, hogy egyetlen név se szerepeljen a szövegben, amely nem szerepel az irodalomjegyzékben, és fordítva: egyetlen név se szerepeljen az irodalomjegyzékben, amely nem szerepel a szövegben. A **FORDÍTÁSTUDOMÁNY** a Name and Date hivatkozási rendszert követi, tehát nincs számozás, a hivatkozott szerzők ABC sorrendben követik egymást, ha azonos szerző több művére hivatkozunk, akkor a legkorábbival kezdjük. Ha azonos évben két vagy több műve jelent meg a hivatkozott szerzőnek: 2021a, 2021b, 2021c jelölést alkalmazunk a szövegben és az irodalomjegyzékben is. Ha a műnek már van DOI azonosítója, azt is fel kell tüntetni. A társszerzős művek mindig követik a szerző önállóan írt műveit az évszámtól függetlenül.

Hivatkozás monográfiára

Nord, Ch. 1997. *Translating as a Purposeful Activity – Functionalist Approaches Explained*. Manchester: St. Jerome. <https://doi.org/10.4324/9781351189354>

Hivatkozás folyóiratcikkre

(Ügyeljünk arra, hogy a folyóirat címét kell kurziválni)

Olohan, M., Salama-Carr, M. 2011. *Translating Science. The Translator* Vol. 17. No. 2. 179–188. <https://doi.org/10.1080/13556509.2011.10799485>

Götz A. 2015. Magyar és angol absztraktok retorikai szerkezetének elemzése. *Fordítástudomány* 17. évf. 2. szám. 88–116.

Hivatkozás tanulmánykötetre

Dróth Júlia (szerk.) *Fordítási és szaknyelvi gyakorlatok távoktatásban*. Budapest: Károli Gáspár Református Egyetem.

Hivatkozás tanulmánykötetben megjelent tanulmányra

(Ügyeljünk arra, hogy a tanulmánykötet címét kell kurziválni)

Fischbach, H. 1993. Translation, the Great Pollinator of Science. A Brief Flashback on Medical Translation. In: Wright, S. E., Wright L. D. (eds) *Scientific and Technical Translation*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins. 89–100. <https://doi.org/10.1075/ata.vi.08fis>

Hivatkozás konferenciakötetben megjelent tanulmányra

Ustaszewski, M., Stauder, A. 2017. TransBank: Metadata as the Missing Link between NLP and Traditional Translation Studies. In: Temnikova, I., Orasan, C., Corpas Pastor, G., Vogel, S. (eds) *Proceedings of the Workshop Human-Informed Translation and Interpreting Technology*. Shoumen: Association for Computational Linguistics. 29–35.

Hivatkozás elhangzott (nem megjelent) konferencia-előadásra

Klaudy, K. 2001. The asymmetry hypothesis. Testing the asymmetric relationship between explicitations and implicitations. Paper presented at the Third International Congress of the European Society for Translation Studies, Claims, Changes and Challenges in Translation Studies, Copenhagen, Denmark. (2001, August 30–September 1). https://www.researchgate.net/publication/277326602_The_Asymmetry_Hypothesis_Testing_the_Asymmetric_Relationship_between_Explicitations_and_Implicitations

Hivatkozás doktori értekezésekre

Sereg J. 2020. A szinkronnyelv befogadói értékelése és hatása az anyanyelvi nyelvhasználatra. Doktori értekezés. Kézirat. Budapest: ELTE BTK: Fordítástudományi Doktori Program. <https://doi.org/10.15476/ELTE.2020.063>
Külföldi doktori értekezés hivatkozása: Unpublished PhD Thesis (Város: Egyetem)

Hivatkozás interneten elérhető tanulmányra

ELTE BTK. 2019. *Tudományometriai szempontok az oktatói-kutatói előmeneteli stratégiához*. https://www.btk.elte.hu/dstore/document/1338/BTK_el%C5%91meneteli_strat%C3%A9gia_20191028.pdf (letöltve: 2021. 09. 03.)

ELÉRHETŐSÉG

A folyóirat az első számtól kezdve (1999.1) elérhető online formában a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtári és Kommunikációs Intézetének (MTA KIK) folyóirat-szerkesztő rendszerében <https://ojs3.mtak.hu/index.php/fordtud/>. A 2019. 2. számtól kezdve a folyóirat csak online formában jelenik meg. Korábbi nyomtatott számokból könyvtárak, intézmények és magánszemélyek számára az esetleg hiányzó példányokat díjmentesen pótolni tudjuk. Tanszéki előadó: Bertalan Zoltánné ELTE BTK FTT. 1088 Bp. Múzeum krt. 4. F épület I. emelet 3–4. E-mail: bertalan.zoltanne@btk.elte.hu

ETIKAI ZÁRADÉK

A **FORDÍTÁSTUDOMÁNY** mélyen elkötelezett az etikus tudományos publikálás mellett. A publikációs folyamat minden egyes szakaszában a legszigorúbb előírásokat alkalmazzuk, összhangban a **Committee on Publication Ethics** (COPE) kiadókra vonatkozó magatartási kódexével <https://publicationethics.org>